

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky	6
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.7	Spoluúčast rodičů	8
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
4	Organizace vzdělávání	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1	Zaměření školy	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	17
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
6	Vzdělávací obsah	20
6.1	Integrované bloky	20
6.1.1	Podzim ťuká na dveře ve strakaté zástěře	20
6.1.2	Zima barvy ztratila, pak jen bílou barvila	29
6.1.3	Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo.....	34
6.1.4	Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje	39
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	45
6.3	Dílčí projekty a programy	46
7	Systém evaluace	47

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Korálek - Korálek symbolizuje život jako šňůru korálků. Každý korálek je oblast vzdělávání, poznání, zkušeností a poznatků, které spolu souvisí a vzájemně se prolínají. Postupným "navlékáním korálků na šňůru" je utvářena osobnost dítěte.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola, Třinec, Míru 247, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Míru 247, Třinec, 73961

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@zsmiru.cz,

web: www.zsmiru.cz

REDIZO: 650019776

IČO: 70983712

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Petra Cemerková Golová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Petra Cemerková Golová, ředitelka školy; Marcela Morcinková, vedoucí učitelka; Jana Sikorová, vedoucí učitelka

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Třinec

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Jablunkovská 160, 739 61 Třinec

KONTAKTY:

Odbor školství, kultury a tělovýchovy

tel. 558 306 190

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2021

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSK/0698/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2021

.....

ředitel školy

Mgr. Petra Cemerková Golová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 99

Počet tříd: 4-6

Počet pracovníků: 9

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Všechna pracoviště se nacházejí okraje města Třince.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Jedná se o 3 pracoviště ve 3 neprovázaných budovách.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využívá. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Zahrada svým vybavením umožňuje Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada či hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

3.2 Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či

neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s vedoucími učitelkami MŠ. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnuje všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a v

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého

zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP. Není zajištěn bezbariérový přístup. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení ...). Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Podmínky pro vzdělávání dětí s tělesným postižením:

Je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorech.

Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti s tělesným postižením, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

Prostředí je bezpečné.

Je dodržována předepsaná zraková hygiena.

Je vytvářena nabídka alternativních aktivit.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti se zrakovým postižením, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Je dodržována předepsaná sluchová hygiena.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

Vzdělávání probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti se sluchovým postižením, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností na zvládnutí sebeobsluhy.

Je vytvářena nabídka individualizovaných aktivit.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti s mentálním postižením, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.

Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.

Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte.

Počet dětí ve třídě je snížen.

Prostředí je pro dítě zklidňující.

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti s poruchami pozornosti a vnímání, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti s poruchami řeči, přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu.

Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Počet dětí ve třídě je snížen.

Vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné.

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro děti s více vadami a autismem přiměřené jejich předpokladům, schopnostem, zájmům.

Je dbáno na individuální přístup k dítěti.

Je vypracována vstupní pedagogická diagnostika, na základě které se určí další postup pro individuální práci s dítětem (např. plán pedagogické podpory, doporučení péče pedagogickopsychologické poradny apod.).

Usiluje se o dobrou spolupráci s rodiči, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Po doporučení školského poradenského zařízení je pro konkrétní dítě vypracován individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření 2. stupně - 5. stupně podpory.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je zajištěna přítomnost asistenta.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Je zajištěna jazyková příprava pro plynulý přechod do základního vzdělávání dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka, aby děti měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Pokud mateřská škola vzdělává alespoň 4 děti-cizince **v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání**, je zajištěna skupina pro bezplatnou jazykovou

přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při práci s celou třídou učitel uzpůsobí didaktické postupy a děti cíleně podporuje v osvojování českého jazyka. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet. Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno

používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V MŠ Osůvky je 1 heterogenní třída.

V MŠ Kanada je 1 heterogenní třída.

V MŠ Nebory jsou 2 - 3 třídy. Je-li to možné, je vyhraněna třída zpravidla pro děti mladší tří let a třída pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Zařazování dětí do tříd probíhá s ohledem na věkově homogenní/heterogenní uspořádání, sourozenecké vazby, zohledňování přání rodičů apod.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů probíhá při pobytu venku, řízené činnosti a s ohledem mj. na povinné předškolní vzdělávání, vzdělávání dětí mladších tří let a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria vydává ředitelka minimálně měsíc před zápisem, a to zveřejněním na webových stránkách školy a nástěnce pro rodiče. Na tvorbě kritérií se kromě ředitelky podílí i vedoucí učitelky MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na dítě. Podporuje a vyzdvihuje význam rodiny. Usiluje o to, aby každé dítě mělo v kolektivu své místo, respektovalo a bylo respektováno.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

ŠVP PV Korálek vychází z koncepce předškolního vzdělávání, která je založena na týchž zásadách jako ostatní obory a úroveň vzdělávání a řídí se s nimi společnými cíli: orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu se snáze a spolehlivěji uplatnit ve společnosti.

Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje dítěti odbornou péči.

Obecným cílem ŠVP PV Korálek je rozvíjet dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a podporovat jeho zdraví, osobní spokojenost a pohodu. Napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat k dalšímu poznávání a učení. Učit jej žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané. Vést dítě tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny (zejména v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Vytvářet dobré předpoklady pro pokračování v jeho vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány jeho individuální rozvojové možnosti tak, aby mu bylo umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro něj individuálně dosažitelná.

ŠVP PV Korálek stanovuje tyto těsně provázané a vzájemně spolu korespondující cíle:

- rámcové cíle – vyjadřující **univerzální záměry** předškolního vzdělávání
- klíčové kompetence – **představují výstupy**, resp. obecnější způsobilosti, dosažitelné v předškolním vzdělávání
- dílčí cíle – vyjadřují **konkrétní záměry** příslušející té které vzdělávací oblasti
- dílčí výstupy – dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají.

Rámcové cíle (záměry):

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Pro etapu předškolního vzdělávání považuje ŠVP PV Korálek za klíčové tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Na základě ŠVP PV Korálek pedagogové usilují obecně o to, aby se dítě naučilo: řešit problémy, spolupracovat, respektovat svá práva i práva jiných, poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, učit se, aktivně komunikovat, mít vztah k přírodě i kultuře, umět pečovat o své zdraví a bezpečí, mít vztah k aktivnímu pohybu.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Během vzdělávání jsou zařazovány formy individuální, skupinové, frontální aj.

Metody vzdělávání:

Při vzdělávání jsou používány např. situační, spontánní sociální, prožitkové, kooperativní metody.

Vzdělávací působení pedagogů vychází z **pedagogické diagnostiky** – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, z pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků.

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou, **vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit**.

Během vzdělávání je využíváno: **situační učení**, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby a **prožitkové učení**, založené na principu možnosti vidět, slyšet, dotýkat se, prožívat. Využíváno je i **kooperativní učení hrou a činnostmi dětí**, které podporuje dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcuje radost dítěte z učení, jeho zájem

poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Při výchovně vzdělávacím procesu je využíván přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů.

Specifickou formu představuje **didakticky zacílená činnost**, ve které učitel **naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení**. Vlastní aktivity vycházejí z přirozených potřeb dítěte a zahrnují jeho herní a pracovní aktivity.

Při vzdělávání je jako nástroj ke komunikaci, k řešení problémů, vyvozování různých situací využíván **komunitní kruh**. Děti se zde učí vyjadřovat své pocity, názory i nápady. Mají možnost se aktivně podílet na plánování různých činností a na tvorbě třídních pravidel. Tato pravidla napomáhají k vzájemnému respektu, úctě, chování v kolektivu i prostředí, ve kterém se dítě nachází.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel/ka. Zodpovídá také za jeho tvorbu. Spolupracuje přitom s ostatními pedagogickými zaměstnanci. Třídní učitel/ka použije elektronickou formu PLPP. Po kompletním sestavení PLPP sdílí na školním Google disku s ostatními pedagogy daného dítěte. Na nejbližší pedagogické radě informuje kolegy o jeho existenci.

Vyhodnocení PLPP probíhá nejpozději po třech měsících.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) sestavuje třídní učitel/ka. Zodpovídá také za jeho tvorbu. Spolupracuje přitom s ostatními pedagogickými zaměstnanci. Třídní učitel/ka použije elektronickou formu IVP. Po kompletním sestavení IVP konzultuje s PPP či SPC a zkonzultované sdílí na školním Google disku s ostatními pedagogy daného dítěte. Na nejbližší pedagogické radě informuje kolegy o jeho existenci.

Vyhodnocení IVP

Pedagogové budou průběžně vyhodnocovat, zda je IVP naplňováno a zda je jeho sestavení efektivní. K termínu závěrečné porady připraví třídní učitel/ka ve spolupráci s ostatními pedagogickými zaměstnanci závěrečné vyhodnocení IVP, zhodnotí, zda splnil nebo nesplnil očekávané.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola spolupracuje s odborníky (PPP, SPC, klinický psycholog) a dalšími např. příspěvkovými organizacemi.

Zodpovědné osoby:

třídní učitelé

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Pedagogové uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Podzim ťuká na dveře ve strakaté zástěře

Název integrovaného bloku	Podzim ťuká na dveře ve strakaté zástěře
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Stěžejní téma tohoto bloku je adaptace dětí na prostředí MŠ. U nově přijatých dětí (zejména těch nejmenších) je to otázka adaptačního procesu v ryze individuální míře. Děti se postupně seznamují se vším, co je obklopuje, s čím se setkávají (vlastní prostředí třídy, školy, školní zahrady, s novými lidmi, kamarády a okolím). V tomto období se pedagogové snaží ve třídě navodit radostnou atmosféru a vytvářet takové podmínky, které napomohou tomu, aby si děti získaly své místo, cítily se jistě a bezpečně, byly schopné se dobře orientovat a navazovat vztahy s ostatními dětmi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy témat: • Vítáme vás, děti! • Mám nové kamarády. • Podzim vrátka otevřel. • Ovoce a zelenina - ty jsou zdravé a jsou prima! • Foukej, foukej, větříčku! • Tam, kde bydlím. • Naučím se snadno, lehce, kde mám hlavu a kde palce.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	obchodě, u lékaře apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		rozhodovat o svých činnostech
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase poznat napsané své jméno
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		sledovat očima zleva doprava
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost,	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ubližování, agresivitu a lhostejnost	lidem	případě potřeby obrátit o pomoc) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí mít povědomí o některých způsobech ochrany

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		zorganizovat hru
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj a užívání všech smyslů	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležen k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

6.1.2 Zima barvy ztratila, pak jen bílou barvila

Název integrovaného bloku	Zima barvy ztratila, pak jen bílou barvila
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Příroda změní pestrobarevnou zástěrku za bílý kabátek. Nastává adventní čas a očekávané kouzlo Vánoc spojené s rozzářeným stromečkem, spoustou dárků a rodinné pohody. Toto období je plné kouzel a překvapení, které mají děti možnost vnímat prostřednictvím přímého prožitku - výzdoba mateřské školy vánočními ozdobami, zdobení stromečku, mikulášská nadílka, výroba přáníček a dárečků pro své nejbližší zakončená vánoční nadílkou. Děti se seznamují s vánočními tradicemi, zvyky a koledami. Na toto období se děti těší celý rok a proto je pedagogové vedou k procítění vánočního klidu a pohody, k získávání prosociálních postojů, rozvíjení sociální citlivosti a schopnosti přizpůsobit se a soucítit s ostatními.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy témat: • Mikulášské čertoviny. • Půjdeme spolu do Betléma • Když zima čaruje ... • Za zvířátky ke krmítku a krmelci. • Když jsme nemocní ... • Dveře do pohádky • Až já budu velký.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		aktivní i bez jejich opory
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání,	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj schopnosti sebeovládání	
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	všímat si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	
	rozvoj společenského i estetického vkusu	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	uvědomění si vlastního těla	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

6.1.3 Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo

Název integrovaného bloku	Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Na jaře se příroda probouzí ze zimního spánku - začínají se zelenat louky i pole, do přírody se vracejí barvy a zvuky... Vše se probouzí k novému životu. V tomto období se děti učí objevovat rozmanitost probouzející se přírody. Pedagogové se snaží v dětech upevňovat sounáležitost s živou i neživou přírodou a seznamovat se se světem rostlin a zvířat. Škola posiluje radost z objevovaného, probouzí zájem a zvědavost dítěte, rozvíjí jeho mluvní projev i všechny smysly. Zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě i vnímání změn počasí přináší celkový environmentální rozvoj dítěte.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy témat: • Jaro ťuká na vrátka. • Hody, hody, doprovody. • Pozor, stůj, červená! • Věda nás baví. • U nás doma - moje rodina.

Název integrovaného bloku	Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	uvědomění si vlastního těla	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		rozhodovat o svých činnostech
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj kooperativních dovedností	všímat si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ocenění	vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zároveň s ohledem na druhé prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj společenského i estetického vkusu vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	poznávání jiných kultur	
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.4 Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje

Název integrovaného bloku	Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Léto - to je období prázdnin, dovolených, lenošení, ale i aktivního odpočinku. Je to čas výletů, poznávání cizích měst a krajů, objevování i sportování. Obzvláště v tomto období pomáhají pedagogové dětem vytvářet si základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním

Název integrovaného bloku	Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje
	provozu. Integrovaný blok také zahrnuje oblast problematiky technického pokroku ve vazbě na ochranu životního prostředí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Návrhy témat: • I děti mají svátek. • Co už umím a znám. • Naše planeta Země • Letní radovánky • Ahoj, školko!

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chuť,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat hmatem apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		zorganizovat hru
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vlivy	
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zachovávat správné držení těla
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zachovávat správné držení těla
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		utvořit jednoduchý rým
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zajímavé, co je zaujalo)
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program (TVP) vychází z ŠVP PV Korálek. Pro svou třídu jej vypracovávají pedagogové MŠ. Vybírají do něj témata integrovaných bloků, dílčí i dlouhodobé cíle s vazbou na danou skupinu dětí a jejich individuální potřeby. TVP je v průběhu roku aktualizován a obohacován tak, aby odpovídal aktuálním potřebám dětí a možnostem MŠ.

Pedagog mateřské školy odpovídá za to, že:

- třídní vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky ŠVP PV Korálek, resp. RVP PV;
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován;
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

Pro tvorbu i realizaci vzdělávací nabídky jsou využívány metody a prostředky specifických didaktik výchovně vzdělávacích činnosti (metodik), které odpovídají psychologickým a didaktickým specifickým předškolního vzdělávání.

Vzdělávání podle ŠVP PV Korálek probíhá na základě **čtyř integrovaných bloků (IB)**, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte s vazbou na roční období, je pro něj smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává

jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence. IB jsou dále tématicky rozpracovány.

6.3 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty zpracovává každá MŠ v rámci organizace dle svých aktuálních možností. Jejich přehled je uveden na webových stránkách a ve výroční zprávě.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým
Pedagogické vedení školy	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým
Kvalita pedagogického sboru	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým
Vzdělávání	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým
Vzdělávací výsledky	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.			
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Cílem je zmapovat stav oblasti této autoevaluace a soulad s "Kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání" (dokumentem ČŠI). Výstup z této oblasti autoevaluace bude použit jako podklad např. pro plán práce, tvorbu ŠVP, tvorbu koncepce rozvoje školy atd.	Dotazník	1 x 3 roky	Evaluační tým